

Motion till riksdagen 2005/06:Sk280

av **Hans Backman (fp)**

Öppen redovisning av hela lönesumman

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att skatteuppbörden skall förändras så att hela lönen först utbetalas till de anställda, vars ansvar det sedan är att sköta inbetalningarna av skatter och avgifter till staten och kommunerna, så att de därmed kan få en öppen redovisning av hur mycket av lönen som går till olika skatter och avgifter.

Motivering

De svenska hushållens största utgiftspost är inte hyran eller maten utan skatterna. Detta faktum är dock väl maskerat. Det finns länder där företagen anger sina priser exklusive statens skatter. USA är ett sådant land, och de flesta amerikaner skulle nog säga att detta är bra för konsumenterna. En sådan ordning kan ju göra dem mer medvetna om vad de egentligen betalar för. Var och en inser hur mycket som går till företaget och vad de offentliga kräver.

När skatter och andra statliga pålagor bakas in i priset riskerar konsumenterna att vilseledas. Detta visar bl.a. den pågående debatten om elmarknaden i Sverige. Avregleringen från 1996 får klä skott för att priserna rakat i höjden, men nästan inga medier berättar att staten under samma period höjt elskatterna med 150 %, vilket förklarar nästan hela prisstegringen. Få svenskar tycks medvetna om att mellan 60 och 70 % av det totala elpriset utgörs av skatter och avgifter.

I landet med världens kanske starkaste konsumentlagar, finns ingen myndighet som kontinuerligt ser till att medborgarna får korrekt information om skatteuttaget. Staten tror mycket på varudeklarationer i det privata näringslivet. Men när det gäller den egna beskattningen döljs ofta verkligheten för medborgarna. Det är knappast en tillfällighet. I decennier har det varit en medveten strategi att lägga ut dimridåer över det svenska skatteuttaget. Mom-

Fel! Okänt namn på

sen skulle inte synas på prislapparna. Arbetsgivaravgifter hamnade utanför lönebeskedet och företagen ålades att betala de anställdas preliminärskatter.

Före detta statssekreteraren Carl-Johan Åberg har beskrivit hur finansminister Gunnar Sträng ville anonymisera de tillkommande skatterna från 1970. Det handlade inte om att få beskattningen accepterad av väljarna, utan om att maskera den. För den som inte var expert i finansrätt blev det i praktiken omöjligt att hålla reda på skatternas storlek. Och fortfarande visar undersökningar att svenska folket tror att de betalar mindre i skatt än vad de i själva verket gör.

När konjunkturinstitutet i början av september 2004 visade att den enskilde i genomsnitt har kvar 38 % av en tillkommande inkomst medan 62 % går bort i skatt, blev många förvånade över att man inte får behålla mer av sin lön. Grundproblemet är att den anställde aldrig tillåts se hela sin inkomst. Den undersköterska som kostar landstinget drygt 26 000 kr i månaden får inte dessa pengar i handen. Det är arbetsgivaren som sköter administrationen av alla skatter och avgifter, vilket innebär att lönekontot inte fylls med mer än 13 000 kr.

Om det i stället var så att totalsumman 26 000 kr först gick till den anställde, vars ansvar det sedan var att sköta inbetalningarna av skatter och avgifter till staten och kommunen, skulle den anställde få se hela sin inkomst och därmed också få en öppen redovisning av hur mycket av lönen som han eller hon får behålla och hur mycket som går till skatter och avgifter. För att skapa en sådan öppen redovisning av de anställdas skatter och avgifter krävs en förändring av skatteuppbörden.

Jag anser därför att skatteuppbörden ska förändras så att maskeringen av de svenska skatterna upphör och de anställda därmed kan få en öppen redovisning av hur mycket av lönen som går till olika skatter och avgifter.

Stockholm den 23 september 2005

Hans Backman (fp)